

Jnr. 1003.21
THM/aat

Ordførarar og rådmenn/kommunedirektørar i Sunnhordland
Ordførar og kommunedirektør i Haugesund kommune
Ordførar og rådmann i Vindafjord kommune

INNKALLING TIL MØTE I SAMARBEIDSRÅDET FOR SUNNHORDLAND

Det vert med dette kalla inn til møte i Samarbeidsrådet for Sunnhordland
fredag 29. januar 2021 kl. 08.30 på Teams.

Tidsplan:

- Kl. 08.30 Presentasjon Skjærgårdservice AS v/ Åge Østensen
- Kl. 08.45 Presentasjon Fjord Metro v/ Jon Hamre og Harald Masland, Kvinnherad kommune
- Kl. 09.15 Samarbeidsrådet for Sunnhordland -sakshandsaming
- Kl. 11.30 Pause/lunsj
- Kl. 12.00 Møte med fylkesrådmann Rune Haugsdal
Ordførar Linn Therese Erve og Ordførar Jakob Bjelland fører ordet.
- Kl. 13.00 Møteslutt

Sakslista:

- Sak 01/21 Godkjenning av referat frå 4. desember 2020
- Sak 02/21 Geopark Sunnhordland - vegen mot UNESCO status!
- Sak 03/21 Kartlegging nettkapasitet i Sunnhordland
- Sak 04/21 Strategisk plan 2022-2025
- Sak 05/21 Skriv og meldingar
 - a) Regional transportplan
 - b) Fellesmøte med Haugaland Vekst 19. mars
 - c) Studietur
 - d) Prosjektorientering
- Sak 06/21 Ymse

Sunnhordland, 22. januar 2021

Tora Haslum Myklebust
dagleg leiar

Brevet er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Møtebok

Samarbeidsrådet for Sunnhordland

Fredag 29. januar kl.08.30

Teams

Sak 02/21

THM/aat

GEOPARK SUNNHORDLAND – vegen mot UNESCO status!

Kva er ein Geopark?

Geopark er eit området i Europa av geologisk betydning og med ein strategi for berekraftig utvikling. For å oppnå status som geopark bør ein kunne vise til korleis dei geologiske forutsetningane har påverka mangfald, landbruk, busetting, industriutvikling, samferdsel og kultur i området. Vidare må European Geoparks Network og UNESCO godkjenne eit område for at dette kan få status som geopark. Eit området som vert godkjent som ein europeisk geopark, vert omgåande tatt inn i UNESCO sitt Global Network of Geoparks.

Bakgrunn/historie

Geopark Sunnhordland vart spelt inn som sak av tidlegare ordførar i Bømlo, Odd Harald Hovland på Samarbeidsrådet for Sunnhordland sitt møte i august 2013, og fyrste vedtak om forprosjekt blei gjort 19. juni 2014.

Målet med forprosjektet var å avklara om det var grunnlag for å utvikla ein UNESCO-Geopark i Sunnhordland.

Bakgrunnen for å starte forprosjektet er godt beskrevet i referatet frå møte 19. juni 2014, sak 36/14:

«Samarbeidsrådet for Sunnhordland ynskjer å gjennomføra eit forprosjekt som ser på moglegheitene for å etablera ein Geopark i Sunnhordland. I prosjektet skal det gjennomførast ei fagleg kartlegging av kva potensiale som ligg i kvar kommune, kva som kan vidareutviklast i eksisterande anlegg og korleis ein kan utvikla regionen tilpassa National Geographic og UNESCO sin definisjon av omgrepet Geopark, der tema geologi, geografi, kultur og reisemål blir sett i, og marknadsført, i ein samanheng».

Forprosjektet vart finansiert med midlar frå tiltakspotten og regionalt næringsfond. Brynjar Stautland vart tilsett som prosjektleiar.

Etter gjennomført forprosjekt blei det konkludert med at Sunnhordland hadde eit svært godt grunnlag for etablering av ein Geopark, og at det ville vera eit viktig steg for å knyta saman fleire aktørar, fleire ulike prosjekt og satsingsområde i regionen.

Det vart på Samarbeidsrådet for Sunnhordland sitt møte 30. oktober 2015 samrøystes vedtatt eit hovudprosjekt, Geopark Sunnhordland:

Vedtak:

1. Samarbeidsrådet er positive til oppstart av eit hovudprosjekt Geopark Sunnhordland.
2. Samarbeidsrådet søker Hordaland fylkeskommune om 50% av kostnadane.
3. Samarbeidsrådet går inn med kr. 10.000 frå tiltakspotten i 2015 og kr. 50 000 i både 2016 og 2017.
4. Det er ein føresetnad før oppstart av hovudprosjektet at prosjektet er fullfinansiert.

Hovudprosjekt Geopark Sunnhordland er no i ein fase der det er nødvendig at kommunane / Samarbeidsrådet drøftar om det er ynskje og vilje til å satsa vidare fram mot ein UNESCO status for Geopark Sunnhordland.

Målet

I forprosjektet blei det tydeleg at region Sunnhordland har ein geologi av både nasjonal og internasjonal interesse, og som fyller krava til å kunne søka UNESCO status. Dette vart verifisert og grunngjeve i profesjonsutsegna etter eit fagseminar i Moster Amfi april 2017, med dei sju mest relevante fagpersonane i Noreg innan geologi og arkeologi (UiB, NGU og OD).

Geopark Sunnhordland fekk våren 2019 status som Norsk Geopark, gjeven av Norsk komite for Geoparker. Denne statusen heng høgt, og utan denne ville det vore vanskeleg å få UNESCO status.

Det vart hausten 2019 også etablert eit fagråd av fire professorar frå UiB og NGU med ansvar for skriving av dei faglege kapitela av UNESCO-søknaden, utarbeiding av grundig og relevant kartmateriell, samt gjennom feltarbeid undersøke både kjende og nye lokalitetar. Fagrådet møtest regelmessig og er godt i gang med det omfattande arbeidet som vert gjort vederlagsfritt for prosjektet.

Parallelt med dette er det arbeid for å laga innhald i geoparken. Dette er blant anna retta mot reiselivsdelen og tilrettelegging av dei ulike lokasjonane i kommunane.

No er hovudprosjekt Geopark Sunnhordland i innspurten til å kunne søke UNESCO status! Søknaden skal leverast i oktober 2021, og varsling om søknaden (*Letter of Intent*) skal sendast Den Norske UNESCO-kommisjonen via Norsk komité for Geoparker medio april 2021.

Kva ringverknader vil UNESCO-status skape for regionen Sunnhordland?

UNESCO-logoen er eit av verdas mest anerkjende kvalitetsmerke for reisemål, spesielt som verdsarv og geoparker. Kva det økonomiske resultatet vil bli for Sunnhordland er usikker spådom, då ingen UNESCO-område er like. Men det er grunn til å forvente auka volum av besøkande til Sunnhordland dersom me kan promotere regionen med UNESCO status. UNESCO viser sjølv til verdiskapingsanalysar som gjev 6-10 gonger gevinst på innsatsen. Ein UNESCO status gjer og betre tilgang til deltaking og finansiering i EU prosjekt.

I Noreg er det åtte UNESCO-verdsarvområde basert på natur- og kulturarv, eitt biosfæreområde og tre geoparker. Med geopark i Sunnhordland vil alle UNESCO-statusane vera representert i Vestland.

Verdsarv er etablert på eit unikt natur- og/eller kulturminne som td. kulturlandskapet i den spektakulære Nærøyfjorden.

Nordhordland UNESCO Biosfæreområde (2019) har samfunnsforskning og berekraftig utvikling av eit geografisk område/samfunn som fokus. Effekten for reiseliv i Nordhordland er ukjent, både pga kort fartstid og sidan biosfærestatus ikkje er retta mot reiseliv spesielt.

Geoparkane skal ha fokus på unik geologi og/eller samanheng mellom spesiell geologi og kultur av global verdi og interesse. Den skal levera materiale og kunnskap for undervisning, forvaltning og ikkje minst reiseliv.

For Sunnhordland sin del er temaet korleis geologi har gjeve grunnlag for vår kultur og industri gjennom 10 000 år, samt dei store istidsforteljningane i fjorden og fjella.

Magma Geopark viser til ein auke i ferie- og fritidssegmentet i Egersund m. omegn på 102% frå UNESCO-status i 2015 til i dag. Magma har ikkje etablert besøkscenter med tilbod som kan måle seg med våre.

Gea Norvegica Geopark (2015) ligg i Larvik og Kragerø-området med lang historie som turistdestinasjon. Verdiauken er difor vanskeleg å måle, også fordi dei ikkje har ein utvikla besøksportal.

Trollfjell Geopark (2019) vart etablert i dels overlappende geografisk område som Vegaøyane som allereie hadde UNESCO-status. Dei har ikkje ein utvikla besøksportal, og effekten av geoparkens UNESCO-status er lite målbar pga kort fartstid, eksisterande UNESCO-status frå før samt manglande besøkscenter.

Med Moster Amfi, Folgefonnssenteret, Sunnhordland Museum og Steinparken i Rosendal er Sunnhordland allereie særst godt forsynt med velutstyrte besøkscenter for ein geopark. Samla hadde desse omlag 20 000 besøkande i 2020. Ein kan tenke seg eit potensiale lik Vega Verdensarvsenter, for Geopark Sunnhordland sine besøkscenter med ein UNESCO-status. Ei sjudobling i besøkande over ein periode på 15 år. MENON sin verdiskapingsanalyse av reiselivet i Sunnhordland (2020) viser elles til at UNESCO-status på Sunnhordland er eit godt svar på trongen for eit samlande 'fyrtårn' for promoteringa.

UNESCO geopark status betyr ikkje at Sunnhordland vert 'freda'. Den vil bidra til å bygge merkevara Sunnhordland som ein reiselivsdestinasjon, og gje grobotn, kunnskap og reiskap for nye aktørar. Medlemskap og samarbeid i geoparknettverket gjev òg gode moglegheiter for EU-finansiering av samarbeidsprosjekt.

GEOfood er det offisielle merket på lokal mat, og på restaurantar som serverer lokalmat, i ein UNESCO Global Geopark. Det er kun geoparkar som har UNESCO status som kan nytta merket. I dag er det 11 geoparkar som kan bruka varemerket, men fleire er undervegs. Målet er å auka merksemda rundt den geologiske arven og viktigheita av geologisk mangfald for å oppretthalda berekraftig matproduksjon. Fleire lokalmatprodusentar i Sunnhordland følgjer dette arbeidet, og ser eit stort potensiale i å verta ein del av nettverket. Det vert og vist til at gjennom dette arbeidet kjem det og nyetableringar.

Geopark Sunnhordland ligg nære urbane områder, som gjer det enkelt og ekstra attraktivt for den reisande å komme seg til og frå, samt finne stad og overnatte. Tilreisande til Geopark Sunnhordland vil oppleve å få i «pose og sekk». Ein vil på ein og same dag kunne oppleve isbre, urørte fjelltoppar, bade og padle i kystperleriket samt oppleve det urbane livet, med tilrettelagte action fylte

aktivitetar, velvære, shopping, kafear og mat i verdsklasse. Og for fastbuande gjev det ein ekstra grunn til å vera stolte over Sunnhordland, at landskapet vårt er av så høg verdi på verdsbasis at det kvalifiserer til UNESCO-status. Affeksjon til heimstaden er som kjent vesentleg årsak for etter utdanning å busetje seg der ein vaks opp.

Kriteria som må oppfyllest for å søke UNESCO status er:

- Registrert som sjølvstendig juridisk eining med organisasjonsnummer og med føreseieleg driftsfinansiering fram til første revalidering (jan 2022-des.2026).
- Skilting og profilering. Området skal på søknadstidspunktet , og seinast ved UNESCO-synfaringa, framstå som ein profilert geopark, dvs. langs innfartsårene E39 og E134, på besøksentera, lokalitetane, digitale flater.
- Geoparken skal fungere som geopark, dvs. ha dagleg drift og bemanning, drive kursing, fasilitering, undervisning, promotering.
- Solid fagleg grunngeving for søknaden.

Organisering

Det vert vurdert som strategisk tenleg at Samarbeidsrådet eig geoparken for å kunne koordinere visit-arbeidet med geoparken i og med at begge har reiseliv som målgruppe.

I samråd med revisor og jurist vert det rådd til at geoparken bør vera eit ideelt aksjeselskap, d.v.s. eit aksjeselskap som ikkje har næring som formål, som ikkje kan dele ut utbytte og der omsetnad av aksjane i selskapet er avgrensa.

IKS, Stifting og normalt næringsdrivande AS er vurdert. Eit IKS kan ikkje eige eit anna IKS fullt ut. Eit IKS må ha minst 2 deltakarar. Endringar i eigarsamansetning, formalia m.v. er meir tungrodd i eit IKS enn i eit AS. Sameleis med stifting, som også er meir tungrodd enn eit AS ved evt. endringar. Etter drøftingar med revisor og juristar synest det som at eit ideelt AS eigd av Samarbeidsrådet er best tenleg organisasjonsform så lenge det er eit poeng at regionrådet vil koordinere geoparken og visitselskapet sitt arbeid.

Samarbeidsrådet for Sunnhordland må ta stilling til kven som skal eige Geopark Sunnhordland når ein no bevegar seg frå prosjektfase til driftsfase.

Avgjersla må skje i god tid før søknaden skal sendast i oktober 2021. UNESCO-status blir tildelt primo 2023, og det vil vera ei føremon at drifta er sikra fram til revalidering i 2026. Det bør gå fram i søknaden at drift i størst mogleg grad er basert på føreseieleg finansiering og ikkje berre prosjektmidlar.

Prosjektet Geopark Sunnhordland har p.t. eit interimsstyre bestående av 4 partnerar, i tillegg til Samarbeidsrådet for Sunnhordland (prosjekteigar). Desse har lagt inn vesentleg kapital til prosjektet med sin kompetanse og tyngde, og bør halda fram i styret for å sikre den relevante forankringa geoparken har i Sunnhordland. Relevante verksemder i regionen kan bli medlem i Geopark Sunnhordland mot årleg medlemsavgift. Medlemskap gjev ikkje krav om styreplass men rett til å bruke Geopark Sunnhordland sin logo og UNESCO logo i eigen marknadsføring. Kontingent blir kravd når UNESCO-statusen er i hamn og logoen kan nyttast av medlemene. Medlemskap inneber opplæring i geoparken sitt tema samt gjensidig profilering. Formidlingsoppdrag utanom dette må honorerast. Det må utarbeidast kriteria for korleis medlemskap i Geopark Sunnhordland vs. Visit Sunnhordland eller begge skal handsamast.

Kostnad/finansiering

I søknaden om UNESCO-status må det synast til at føreseieleleg drift av Geopark Sunnhordland er på plass. Med bakgrunn i dette og iht Samarbeidsrådet sin vidare sakshandsaming meiner administrasjonen det allereie no er viktig å informera kommunane om ca. kor store driftskostnader for Geopark Sunnhordland vert.

Kostnader

Hovudprosjekt 2021 – prosjektfansiert:

Geopark Sunnhordland fekk i 2018 tilsegn på 1000 000,- hos Vestland fylkeskommune. Som vilkår for tilskotet skal prosjektet vera ferdig sluttrapportert innan 30. juni 2021.

Administrasjonen vil arbeide for at tilsegna skal gjelde ut 2021 samt arbeide for å sikre nødvendig finansiering til siste halvår 2021, slik at arbeidet fram mot å få etablert UNESCO Geopark kan halda fram.

P.t. er det tilsett prosjektleiar i 50%, i tillegg kjem eigeninnsats frå Samarbeidsrådet sin adm , Visit Sunnhordland samt ein stor eigeninnsats frå geologar tilsett hos UiB og NGU. Partnerane Folgefonnsenteret, Rosendal stiftinga, Sunnhordland Museum og Moster Amfi legg også ned eigeninnsats i prosjektet.

Samarbeidsrådet har i tillegg fått prosjektmidlar på kr. 100 000,- i 2020.

Drift 2022 – eige selskap:

Pr i dag har ein ikkje driftsmidlar til år 2022.

Tilbakemeldinga frå etablerte geoparkar i Norge er at ein bør ha minimum 2,5 årsverk for å få på plass nødvendig kompetanse ein treng i geoparken.

Administrasjonen meiner likevel at det i hovudsak er viktigast å få på plass dagleg leiar i 100% stilling i 2022. For ressursar innan marknad/kommunikasjon og administrasjon kan ein til ein viss grad dra nytte av kompetansen hos Visit Sunnhordland og administrasjonen i Samarbeidsrådet. I tillegg kjem driftskostnader som leige av kontorlokale, rekvisita, møter, reiser, rekneskap/revisjon m.m.

Døme budsjett år 2022 :

KOSTNADER		FINANSIERING	
ART	BUDSJETT	KJELDE	BUDSJETT
Løn dagleg leiar 100% inkl.sos.kostn.	910 000	Kommunane i Shl. *3	810 000
Marknad/kommunikasjon	150 000	VLFK – årleg driftstilskot *2	500 000
Administrativ ressurs	150 000	Eigeninnsats SRS	50 000
Geolog ressurs *1	150 000	Eig.innsats Visit Shl.	50 000
Reise/møte	100 000	Eig.innsat UiB/NGU *1	150 000
Kontorkostnader	50 000		
Diverse	50 000		
Sum	1 560 000		1 560 000

Kommentar til budsjett:

- *1 - Geolog ressurs er nødvendig. Fram mot UNESCO-status kan ein argumentere for at det geofaglege er på plass gjennom avtale med Int. for geovitenskap v/UiB samt NGU.
- *2 - Vestland fylkeskommune v/fylkesdirektør Bård Sandal, Innovasjon og næring, arbeider med framlegg til årleg driftstilskot på kr. 500 000,- til UNESCO-parkar i fylket frå 2022.
- *3 - Ovannemnde budsjett syner forslag til finansiering frå kommunane på kr. 810 000,-. Dette utgjer t.d. ca. kr. 12,5 pr innbyggjar eller evt kan vera anna fordeling som td. lik fordeling mellom kommunane.

Døme budsjett pr. år frå 2023 – og framover
Etter status som UNESCO-Geopark.

KOSTNADER		FINANSIERING	
ART	BUDSJETT	KJELDE	BUDSJETT
Løn dagleg leiar 100% inkl.sos.kostn.	950 000	Kommunane i Shl. Inkl. ca. reg. KPI	830 000
Løn geolog 100% inkl. sos.kostn. *1	950 000	Statsbudsjettet – årleg driftstilskot *2	1 000 000
Marknad/kommunikasjon	100 000	VLFK – årleg driftstilskot	500 000
Administrativ ressurs	100 000		
Reise/møte/seminar	130 000		
Kontorkostnader	50 000		
Diverse	50 000		
Sum	2 330 000	Sum	2 330 000

Kommentar til budsjett:

Det kan for Sunnhordland vera ei god løysing med ei 3-delt finansiering – kommunar, fylkeskommune og stat. Denne finansieringsmåten er også nytta i andre geoparkar.

*1 - Det er lagt inn ei 100% stilling som geolog. Det er krav til å ha tilsett geolog i 100% stilling etter at UNESCO-status er gitt.

*2 - UNESCO-geoparkar er inne på Statsbudsjettet med årleg støtte på 1 mill. kroner pr. park.

Andre inntekter

I tillegg har Geopark Sunnhordland moglegheit til å skaffe andre inntekter i form av å ta på seg oppdrag som fremmar det ideelle formålet, t.d. undervisning, guiding og event.

Investeringar

Når det gjeld investeringar som til dømes skilting av hovudportal og lokalitetar osv. skal dei dekkast gjennom private og offentlege støtteordningar og samarbeid med desse (bankar, fond, energiselskap m.m.) Dette arbeidet er i gang.

Kva konkret må Samarbeidsrådet for Sunnhordland ta stilling til, og til kva dato, for å kunne søke UNESCO søknad?

- Selskapsform (ideelt as)
- Samarbeidsrådet eige Geopark Sunnhordland som dotterselskap
- Styremedlem
- Aksjekapital
- Driftsfinansiering
- Stiftingsdato før 01.09.2021.

Med bakgrunn i ovannemnde vert saka om Geopark Sunnhordland lagt fram til drøfting med mål om å gjera nødvendige prioriteringar for vidare arbeid.

Møtebok

Samarbeidsrådet for Sunnhordland

Fredag 29. januar kl.08.30

Teams

Sak 03/21

THM/aat

Nettkapasitet i Sunnhordland

Stord Næringsråd har med bakgrunn i Vestland scenarioanalyse, spelt inn si bekymring til Samarbeidsrådet for Sunnhordland, i forhold til utvikling av nettkapasitet i regionen, og etterlyser kommunale planer for denne utviklinga. Følgande utdrag frå Vestlandsscenarioene 2020 belyser problemstillinga Stord næringsråd viser til:

«Kunnskapsgrunnlaget har avdekket en rekke veivalg og prekære barrierer som må forseres av et samlet Vestland dersom vi skal lykkes med å realisere forretningsmulighetene. Dette inkluderer først og fremst nettkapasiteten i store deler av fylket, overgang fra råvare til teknologiekspert og tett samarbeid for å kunne skalere pilotprosjekter på tvers av verdikjeder, selskaper og geografi. Forserer vi den alvorlige nettkapasitetsbarrieren vil vi kunne øke vår attraktivitet for nyetableringer fra nasjonale og internasjonale lokomotiver. Vi må videre redefinere og spisse det nasjonale og regionale virkemiddelapparatet inn mot EUs veikart, stoppe kunnskapsflukt og sikre kompetanseomstilling- og utvikling fra eksisterende næringer.» (Kilde: Vestlandsscenarioene 2020, side 15: Hovedfunn og barrierer)

Det kom fram på Samarbeidsrådet for Sunnhordland sitt møte 4. desember 2020 at dette er ei konkret problemstilling for fleire kommunar, og det blei vedtatt at administrasjonen skulle legge fram ei sak til neste AU for drøfting og evt. sak til Samarbeidsrådet.

Saka blei drøfta i AU 15. januar, kor administrasjonen foreslo ei kartlegging av dagens nettkapasitet og framtidens behov, sett i lys av eit stadig aukande behov for meir energi. Ein slik rapport bør og belyse ei prioritert utvikling, med utgangspunkt i FN's berekraftsmål. Til dømes gav Haugaland kraft ut rapporten «Næringsutvikling og økt kraftbehov på Haugalandet» i 2019, i lag med Ren Energi. Ein tilsvarande oversikt for Sunnhordland ville vore svært nyttig. Det tar tid å få på plass nye konsesjonar, så det må arbeidast langsiktig. Noko tilbudsprosessen, i samband med etablering av ny batterifabrikk, tydeleg har belyst behovet for.

Arbeidsutvalet påpeika og viktigheita av at ei slik kartlegging tar for seg vatn, kloakk, fiber og liknande, i tillegg til nettkapasitet. Arbeidsutvalet tilrår administrasjonen å startar ein dialog med Vestland fylkeskommune, for å hente ut relevant data frå rapporten Vestlandsscenarioene 2020 for Sunnhordlands regionen.

Med bakgrunn i ovannemnde vert saka om auka nettkapasitet i Sunnhordland lagt fram til drøfting med mål om å gjera nødvendige prioriteringar for vidare arbeid.

Møtebok

Samarbeidsrådet for Sunnhordland

Fredag 29. januar kl.08.30

Teams

Sak 04/21

THM/aat

Strategisk plan 2022-2025

I løpet av 2021 skal Strategisk plan 2022-2025 reviderast. Arbeidsutvalet ser det som tenleg å starte prosessen tidleg i 2021, og legg fram forslag til at ei arbeidsgruppa vert etablert i møte 29. januar. Administrasjonen bed Samarbeidsrådet for Sunnhordland velje representantar til å delta i denne arbeidsgruppa.

Vedtak:

Møtebok

Samarbeidsrådet for Sunnhordland

Fredag 29. januar kl.08.30

Teams

Sak 05/21

THM/aat

Skriv og meldingar

a) Regional transportplan

Vestland fylkeskommune har invitert Samarbeidsrådet til å halde eit innlegg på 7 min den 3. februar, på innspelsmøta i forbindelse med Regional transportplan for Vestland.

Arbeidsutvalet har spurt ordførar Kåre Martin Kleppe om å halde innlegget på vegne av Samarbeidsrådet for Sunnhordland. Det har han takka ja til, og oppmodar alle kommunane til å komme med innspel på viktige prioriteringa til han, i god tid før 3. februar.

b) Fellesmøte med Haugaland Vekst 19. mars

Den 19. mars skal Samarbeidsrådet for Sunnhordland ha felles regionrådsmøte med Haugaland Vekst. Det er ynskjeleg at kommunane spelar inn saker til neste AU den 26. februar, som blir eit førebauande møte saman med Haugaland Vekst. Det er allereie avtalt både med HVL og Helse Fonna, at dei møter den 19. mars for ei orientering.

c) Studietur

Vurdere kva tid i løpet av ein periode den bør avhaldas. Drøfte kva ulike tema som kan være viktige fokusområde for regionen på kommande studietur.

d) Prosjektorientering